

Obsah

Předmluva ke třetímu, přepracovanému a doplněnému vydání	9
Předmluva ke druhému, přepracovanému vydání	10
Úvod	11
1 Teorie motoriky (S. Trojan, J. Votava)	13
1.1 Stručné vysvětlení některých základních pojmu	13
1.1.1 Reflex	13
1.1.2 Činnost nervové buňky	14
1.1.3 Synapse (zápoj)	15
1.2 Nervová soustava a kosterní svalstvo	18
1.2.1 Kosterní sval a sarkomera	18
1.2.2 Nervosvalová ploténka	22
1.2.3 Motorická jednotka	23
1.2.4 Projevy činnosti svalu	24
1.2.5 Svalový tonus	27
2 Centrální mechanismy řízení motoriky (S. Trojan, R. Druga)	29
2.1 Senzomotorika	32
2.1.1 Proprioreceptivní reflexy	33
2.1.2 Gama-systém	36
2.1.3 Exteroreceptivní reflexy	37
2.1.4 Míšní interneurony	38
2.1.5 Činnost α-motoneuronů	41
2.1.6 Význam vyšetřování míšních reflexů	43
2.1.7 Spinální motorika při poškození míchy	43
2.2 Motorický systém polohy	44
2.2.1 Postojové reflexy	45
2.2.2 Vzpřimovací reflexy	46
2.2.3 Funkce mozečku v řízení opěrné motoriky	46
2.2.4 Postnatální vývoj opěrné motoriky	51
2.3 Motorický systém úmyslného pohybu	52
2.3.1 Motorický kortex	53
2.3.2 Motorické funkce hlavových nervů	60
2.3.3 Součinnost hemisfér a motorika	61
2.3.4 Činnost bazálních ganglií	62
2.3.5 Funkce mozečku v řízení cílené motoriky	74
2.3.6 Funkce nucleus ruber	78
2.3.7 Podíl talamu na řízení motoriky	79
2.3.8 Pokračování vývoje opěrné motoriky, vývoj cílené motoriky	79
2.3.9 Úmyslné pohyby	81

3 Pohybová soustava z klinického hlediska – část obecná (J. Votava)	83
3.1 Přístrojové vyšetření hybné soustavy člověka	83
3.1.1 Elektromyografie (analytická, jehlová)	83
3.1.2 Polyelektromyografie a další přístrojové metody	85
3.2 Reflexy a reflexní působení	87
3.2.1 Význam reflexů v neurologii a rehabilitaci	88
3.2.2 Myotatické reflexy	89
3.2.3 Hoffmannův reflex	92
3.2.4 Svalový tonus	94
3.2.5 Relaxace	95
3.2.6 Složitější svalové reflexy vyvolané z proprioceptorů	95
3.2.7 Exteroreceptivní reflexy, především obranné	97
3.2.8 Supraspinální působení na reflexní děje, supraspinální reflexy	100
4 Pohybová soustava z klinického hlediska – část speciální (J. Votava)	103
4.1 Funkční poruchy pohybového ústrojí	104
4.2 Centrální (spastická) paréza	107
4.2.1 Patogeneze vzniku centrální parézy	108
4.2.2 Rozbor některých příznaků centrální parézy	109
4.2.3 Mechanismy podílející se na vzniku projevů centrální parézy	112
4.2.4 Rehabilitace u následků centrální parézy mozkového původu. Cévní mozkové příhody	112
4.2.5 Rehabilitace u následků centrální parézy míšního původu. Stavy po poranění míchy	117
4.3 Extrapiramidové syndromy (klinické poruchy bazálních ganglií)	121
4.3.1 Parkinsonův syndrom (hypertonicko-hypokineticický)	122
4.3.2 Mimovolná pohyby (hyperkineticko-hypotonické syndromy)	124
4.4 Mozečkový syndrom	126
4.5 Vestibulární syndrom	128
4.6 Spinální ataxie (syndrom zadních míšních provazců)	129
4.7 Paréza periferního neuronu	129
5 Léčebná rehabilitace dětí s poruchou centrálního motoneuronu (J. Pfeiffer)	131
5.1 Jak rozhodnout, zda ordinovat léčebný tělocvik	131
5.2 Jaké rehabilitační postupy doporučit	132
5.3 Jaké vyšetření provedeme	133
5.4 Vojtova metoda reflexní lokomoce	142
5.4.1 Praktické provádění Vojtovy metody	145
5.5 Metodika manželů Bobathových	149
5.6 Metodika profesora Tardieu	163
6 Systém moderní rehabilitace (J. Pfeiffer)	195
6.1 Definice	195
6.1.1 Pojetí a definice rehabilitace	195
6.1.2 Vývoj organizace rehabilitace	196

6.2 „Objev“ tří nových pojmu velmi významných pro rehabilitaci – porucha na úrovni orgánu, disabilita na úrovni jedince, handicap jedinec versus společnost	197
6.2.1 Kritika nových pojmu a jejich vývoj až k současné definitivní verzi.	198
6.2.2 Mezinárodní klasifikace funkčních schopností (funkčních schopností, disability a zdraví)	199
6.2.3 Jak kvalifikovat jednotlivé hodnoty klasifikace	199
6.3 Definice pojmu poslední definitivní verze Mezinárodní klasifikace funkčních schopností	200
6.4 Základní stručná informace, jak s klasifikací pracovat	201
6.4.1 Tělesné funkce (označení b = body)	201
6.4.2 Tělesné struktury (označení s = struktury)	211
6.4.3 Aktivity a participace (označení d = disability).	212
6.4.4 Faktory prostředí (označení e = environment)	218
6.5 Organizační prostředky systému rehabilitace	221
6.5.1 Problém specializace lékařů a dalších odborníků.	222
6.6 Praktické provádění rehabilitace nervových poruch.	223
6.6.1 Kontuze mozku a jeho rehabilitace	223
6.6.2 Poruchy různých systémů mozku	224
6.7 Závěr	227
Rejstřík	229